

Wesoła Ulica

Numer 2 (2025)
kwiecień, maj, czerwiec
Magazyn dla dzieci
Kwartalnik

Malarz
Władysław
Podkowiński

Czy znasz, święto
Zesłanie Ducha
Świętego?

Poznaj z nami litery!

Zrób z nami maki z papilotek!

Łamigłówki,
krzyżówki
i zagadki!

Kolorowe naleśniki
i inne ciekawe rzeczy!

Czy wiesz, że sowa ma
wyjątkowe zdolności
słuchowe?

Ćwicz czytanie, pisanie i liczenie!

W tym numerze:

- malarz Władysław Podkowiński
- Ignacy Krasicki "Rybka mała i szczupak"
- zagadki matematyczne i logiczne
- czytanka o kwitnącej jabłoni
- poznajemy zwierzaki - sowa
- Święto Zesłania Ducha Świętego
- poznajemy głoskę SZ
- zwiedzaj z nami Lublin
- wiosenna krzyżówka

Ignacy Krasicki

RYBKA MAŁA I SZCZUPAK

Widząc w wodzie robaka
rybka jedna mała,
Że go połknąć nie mogła,
wielce żałowała.

Nadszedł szczupak,
robak się przed nim nie osiedział,
Połknął go, a z nim haczyk,
o którym nie wiedział.

Gdy rybak na brzeg ciągnął
korzyść okazałą,

Rzekła rybka:

"Dobrze to czasem być i małą!"

Tu wyraz "korzyść"
oznacza zdobycz

Zagadki matematyczne

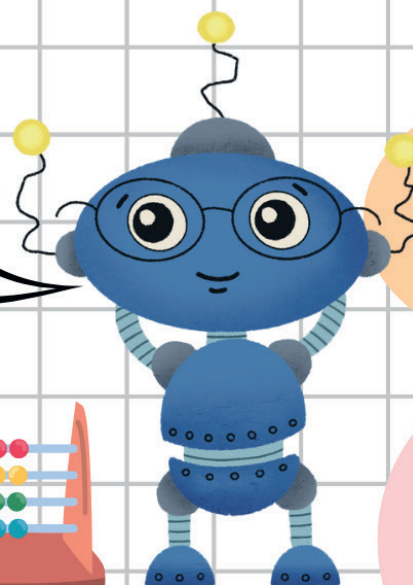
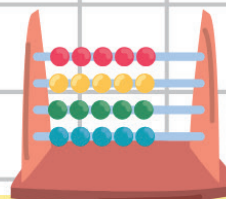
Na wiosennej łące bawią się zwierzątka:

3 zające skaczą po trawie,
2 liski chowają się w krzakach,
a 4 żaby grają w berka.

Ile nóg razem mają wszystkie te zwierzątka?

Mam dla ciebie
nowe ciekawe
zagadki!

Na łące pasą się 4 konie.
Każdy koń widzi 2 konie.
Ile koni jest na łące?

Miałeś w ręku 8
baloników. 3 pękły, a 2
odleciały. Ile baloników
teraz masz?

Mama ma 4 dzieci:

Ala, Ola, Ela i...

Jak ma na imię czwarte dziecko?

Na drzewie siedzi 5 ptaków.

Myśliwy strzela i trafia jednego.

Ile ptaków zostaje na drzewie?

Tata ma 5 synów. Każdy z nich ma
jedną siostrę. Ile dzieci ma tata?

Pociąg elektryczny jedzie
z prędkością 100 km/h
na południe. Wiatr wieje
z zachodu na wschód
z prędkością 50 km/h.
W którą stronę leci dym?

- A) Na południe
- B) Na wschód
- C) Na północ
- D) _____

Chwila na sztukę...

Władysław Podkowiński (1866-1895) Vladislavs Podkoviņskis

Polski malarz i ilustrator, przedstawiciel impresjonizmu w malarstwie w Polsce. Jego prace, pełne ekspresji i unikalnego podejścia do impresjonizmu, pozostają ważnym elementem polskiego dziedzictwa artystycznego i nadal inspirują miłośników sztuki.

Dzieci w ogrodzie, 1892 r.
Muzeum Narodowe w Warszawie

Władysław
Podkowiński,
Autoportret, 1887 r.

Martwa natura z czerwoną książką
Muzeum Śląskie w Katowicach

Ulica Nowy Świat w Warszawie w dzień letni
Muzeum Narodowe w Warszawie

Poļu gleznotājs un ilustrators, impresionisma pārstāvis poļu glezniecībā. Viņa darbi, pilni izteiksmes un unikālas pieejas impresionismam. Mākslinieka darbi joprojām ir svarīga poļu mākslas mantojuma daļa un turpina iedvesmot mākslas cienītājus.

Mówimy tak, kiedy coś jest tak mało prawdopodobne, że jesteśmy pewni, że się nigdy nie stanie.

**DRĪZĀK MAN KAKTUSS
UZ ROKAS IZAUGS!**

Mēs tā sakām, kad esam pārliecināti, ka tas nekad nenotiks. Latviešu valodā ir līdzīgs izteiciens -

Kad pūcei aste ziedēs! Tas nozīme nekad.

Poznajemy litery

Szalik

Szafa

Szkoła

Szabla

Przeczytaj sylaby i znajdź pary, pokoloruj
każdą parę ptaków innym kolorem!

Izłasi zilbes, atrodi zilbju pārus, izkrāso
katru putnu pāri savā krāsā!

Pojedziemy w cudny kraj

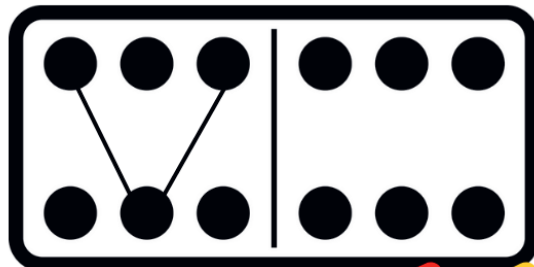
Maria Konopnicka

*Patataj, patataj,
pojedziemy
w cudny kraj!
Tam, gdzie Wisła
modra płynie,
Szumia zboża
na równinie,
Pojedziemy,
patataj...
A jak zowie się
ten kraj?*

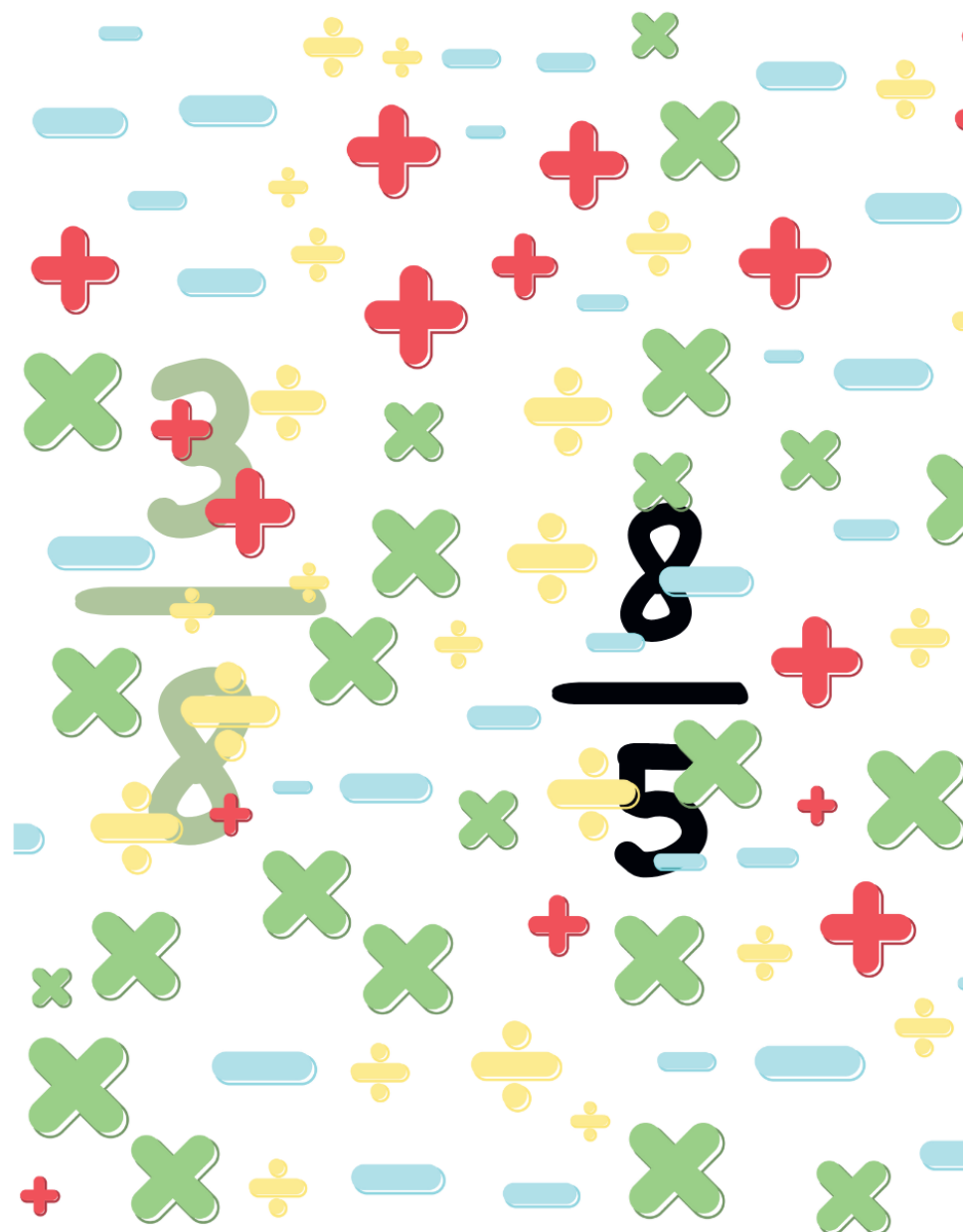
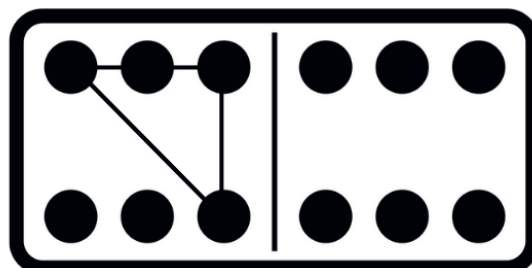
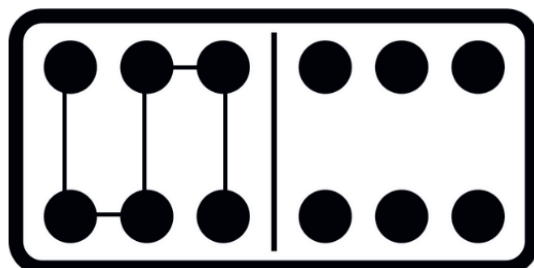
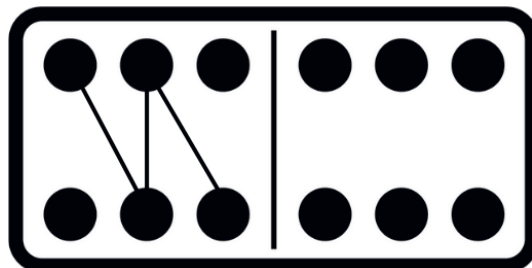
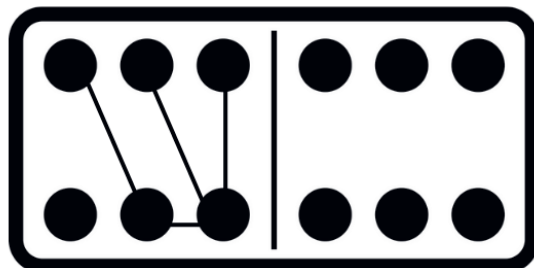
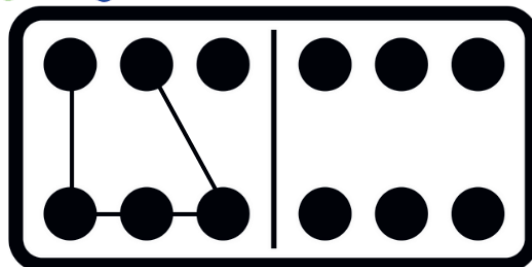
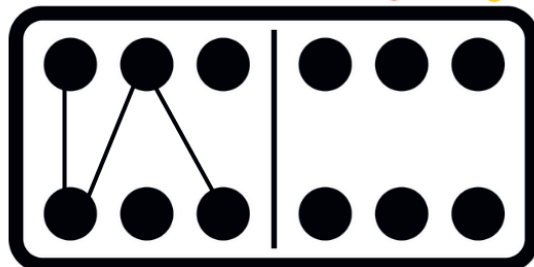
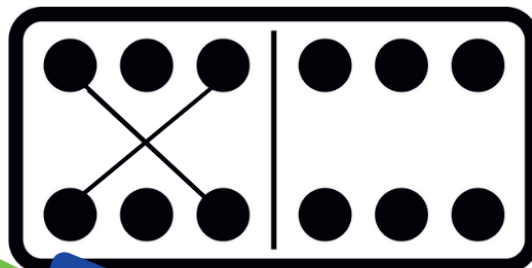
Pisz po śladzie!

Skopiuj figury!

Nokopē figūras!

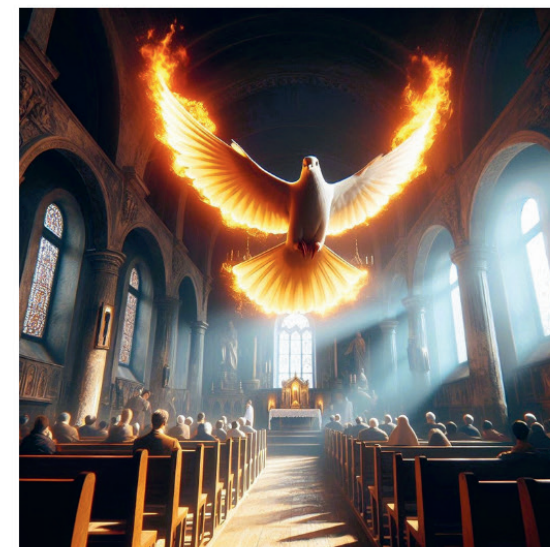
Zaznacz wszystkie + !

Atzīmē visus +!

**Zesłanie Ducha Świętego -
chrześcijańskie święto
obchodzone w szóstą niedzielę
po Wielkanocy.
W 2025 roku przypada na
8 czerwca.**

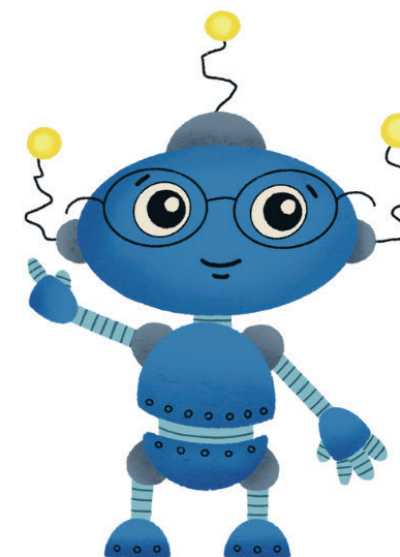
W liturgii kościelnej jest to jedno z najważniejszych świąt — upamiętnia ono zesłanie Ducha Świętego na Maryję matkę Jezusa oraz Apostołów. Tak więc Jezus nie tylko założył Kościół, ale również powierzył go opiece Ducha po swoim zmartwychwstaniu.

Zesłanie Ducha Świętego nazywane też Zielonymi Świątkami, które mają jednak dłuższą tradycję wywodzącą się z pogańskiej obrzędowości i zwyczajów. Pochodzą od starosłowiańskiej uroczystości zwanej Stado, które to było świętem wiosennym. Obrzędy związane z tym świętem wiązały się z oczekiwaniem na nadejście lata i miały zapewnić obfite plony, a także ochronę przed urokami i złymi duchami. W tym celu zdobiono domy, stodoły, płoty zielonymi gałązkami brzozy i wierzby.

Polskie przysłowie głosi: „Mokre Zielone Świątki dają tłuste Boże Narodzenie”

Ćwiczmy czytanie

Zakwitła jabłoń. oświeślało jej
i drobne, bladnoróżowe . Gdy
zawiał wiatr, płatki opadały na ziemię.
Wyglądało to tak, jakby padał .
W sadzie było słyszeć bzyczenie. To
dowiedziały się, że jabłoń zakwitła.
Fruwały od do , zapylając je i
zbierając nektar. Gdy nadejdzie ,
na dojrzeją czerwone .

CO JEST NIE TAK NA OBRAZKU?/
KAS ŠAJĀ ATTĒLĀ NAV KĀRTĪBĀ?

NAPISZ NAZWY PRZEDMIOTÓW NA OBRAZKU /
UZRAKSTI ATTĒLĀ REDZAMO PRIEKŠMETU NOSAUKUMUS

Poznajemy zwierzaki

- Większość sów ma szczególnie duże oczy, płaską twarz i dużą głowę. Mają też mały, haczykowany dziób, który jest odwrócony.
- Większość sów poluje na owady, małe ssaki i inne ptaki.
- Niektóre gatunki sów polują na ryby.
- Sowy nie budują własnych gniazd, lecz korzystają z gniazd lub zagłębień innych.
- Niektóre gatunki, jak np. puchacz, potrafią chwycić nawet małe jelenie.
- Sowy mogą obracać głowę nawet o 270 stopni.
- Sowy są bardzo ciche w locie, w porównaniu z innymi ptakami drapieżnymi.
- Wbrew powszechnej opinii, nie wszystkie sowy wydają ten charakterystyczny dźwięk „hu hu”.

SOWA

Pokoloruj!/Izkrāso!

- Lielākajai daļai pūču ir īpaši lielas acis, plakana seja un liela galva. Tām ir arī neliels, āķveida knābis, kas ir vērsts uz leju.
- Lielākā daļa pūču medī kukaiņus, mazus zīdītājus un citus putnus.
- Dažas pūču sugas medī zivis.
- Dažas sugas, piemēram, lielā pūce, var noķert pat mazas stirnas.
- Pūces neviņ savas ligzdas, bet izmanto citu putnu ligzdas vai dobumus.
- Pūces var pagriezt galvu līdz pat 270 grādiem.
- Salīdzinot ar citiem plēsīgajiem putniem, pūces lidojot ir ļoti klusas.
- Pretēji izplatītajam uzskatam, ne visas pūces izdod šo raksturīgo skaņu „hu hu.”

PŪCE

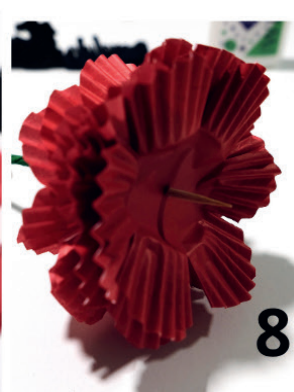
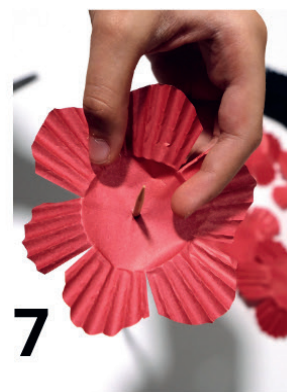
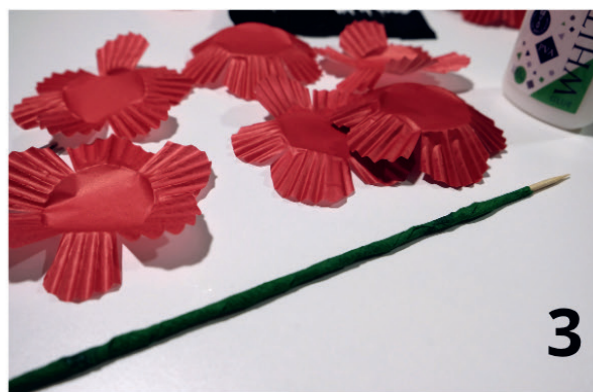
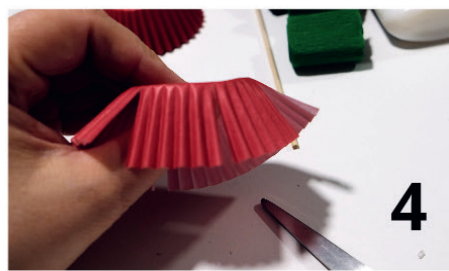

MAK POLNY

z papilotek

Potrzebne będą:

papilotki do muffinek (czerwone),
patyczek do szaszłyków,
kolorowa bibuła (zielona, czarna i żółta),
klej PVA,
nożyczki.

8 maja – dzień upamiętniający zakończenie II wojny światowej w Europie

Ta pani to polska działaczka społeczna i charytatywna. W czasie II wojny światowej ratowała żydowskie dzieci z getta i dawała im drugie życie!

Irena Sendler 2007. Fot.: PAP/Andrzej Rybczyński

1 września 1939 roku na Polskę napadli Niemcy, a 17 września od wschodu zaatakował kraj Związek Radziecki. Niemcami rządził Adolf Hitler, który nienawidził Żydów i chciał ich wszystkich pozabijać.

W 1940 roku Niemcy wygrodzili w Warszawie getto, w którym musieli zamieszkać wszyscy ludzie pochodzenia żydowskiego z Warszawy i okolic. Nie wolno im było opuszczać getta.

Ludzie w getcie nie mieli jedzenia, ubrań i lekarstw. Wiele z nich chorowało. Niemcy bali się chorób, dlatego do getta wjeżdżała grupa Polaków, żeby pomagać w zwalczaniu choroby. Wśród nich była Irena Sendlerowa.

Przenosiła do getta odzież, a w kieszeniach ukrywała żywność i szczepionki, które rozdawała Żydom.

Życie w getcie było trudne. Najgorzej miały małe dzieci. Widząc to, Irena Sendlerowa postanowiła uratować tyle dzieci, ile się tylko da.

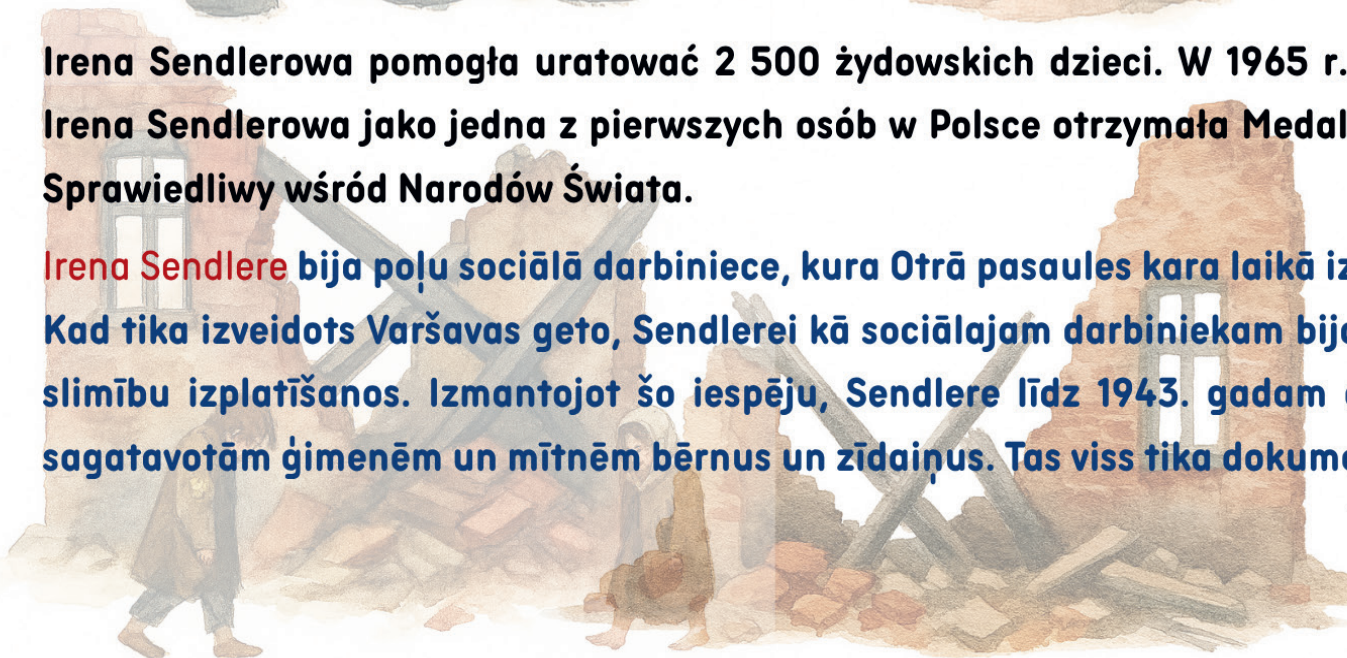
Wyprowadzała je wraz ze współpracownikami na różne sposoby – przez budynek sądu, remizę strażacką, piwnice domów. Niemowlęta usypiano i przewożono w karetkach.

Księża wypisywali fałszywe metryki, zakonnicy prowadzące sierociniec oraz polskie rodziny ukrywały setki żydowskich dzieci. Zmieniano im żydowskie imiona na polskie. Żeby po wojnie dzieci mogły trafić z powrotem do swoich rodzin, zaczęto prowadzić kartotekę. Na małych karteczkach Irena Sendlerowa zapisywała zaszyfrowane żydowskie imię i nazwisko oraz adres dziecka, a obok jego nowe imię i adres rodziny, która się nim opiekowała. Karteczki zwijano w rulonik i wkładano do butelki. Koleżanka pani Ireny Jadwiga zakopała te butelki pod jabłonką w swoim ogródku.

Irena Sendlerowa pomogła uratować 2 500 żydowskich dzieci. W 1965 r. Irena Sendlerowa jako jedna z pierwszych osób w Polsce otrzymała Medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Irena Sendlere bija poļu sociālā darbiniece, kura Otrā pasaules kara laikā izglāba no nāves apmēram 2500 ebreju bērnu. Kad tika izveidots Varšavas geto, Sendlerei kā sociālajam darbiniekam bija tiesības to apmeklēt, lai novērstu infekcijas slimību izplatīšanos. Izmantojot šo iespēju, Sendlere līdz 1943. gadam dažādos veidos slepus nogādāja uz iepriekš sagatavotām ģimenēm un mītnēm bērnus un zīdaiņus. Tas viss tika dokumentēts, lai pēc kara bērnus atdotu ģimenēm.

1965. gadā Izraēla piešķīra Sendlerei "Taisnīgā starp tautām" titulu.

Lublin

Foto: Olga Szerszniowa

Na Zamku w Lublinie warto zwiedzić Muzeum Narodowe w Lublinie. Obok tysięcy ciekawych eksponatów, w Muzeum Narodowym w Lublinie znajduje się ten wyjątkowy, który w sposób szczególny skupia uwagę dzieci - stół z odciskiem czarnej łapy. Według podań zostawił go sam diabeł, który dawno temu podczas słynnego procesu w Trybunale Koronnym, na Rynku Starego Miasta wymierzył sprawiedliwość. Najmłodszych na pewno zainteresuje wystawa archeologiczna, na którą składają się liczne prezentacje multimedialne oraz makiety ukazujące dzieje regionu. Wejście krętymi schodami na taras widokowy zamkowej wieży również dostarcza emocji.

W Lublinie można spotkać niewielkie figurki koziołków, które ukryte są w różnych zakątkach miasta. Każdy z nich ma swoją wyjątkową historię – na przykład Onufry z trąbką przy ratuszu, zaczytany Jan czy Kazik z poziomnicą. Spacerując po mieście, warto rozejrzeć się uważnie i odkrywać kolejne postacie z koziołkowego szlaku.

Foto: Olga Szerszniowa

Foto: Olga Szerszniowa

Bardzo poznawcze będzie zwiedzanie Domu Słów prezentującego historię drukarstwa w Lublinie. Wśród eksponatów znajdują się m.in. maszyny drukarskie używane w dawnych lubelskich drukarniach. Podwórko Domu Słów także zaprasza w odwiedzinę - znajdziecie tam murale inspirowane bajkami dla najmłodszych.

Lublina

Lublinā var sastapt nelielas kazlēnu figūras, kas paslēptas dažādos pilsētas stūros. Katrām no tām ir sava unikāla vēsture. Šajā pilsētā atradīsi Onufriju ar trompeti pie rātsnama, lasošo Jāni vai Kaziku ar līmeņrādi. Pastaigājoties pa pilsētu, ir vērts uzmanīgi vērot apkārtni un atklāt jaunas no kazlēnu maršruta figūras.

Foto: Olga Szerszniowa

Lubļinas pilī ir vērts apmeklēt Lublinas Nacionālo muzeju. Blakus tūkstošiem interesantu eksponātu, Lublinas Nacionālajā muzejā atrodas arī īpašie, kas piesaista bērnu uzmanību, piemēram, galds ar velna pēdas nospiedumu. Leģendas vēsta, ka to atstājis pats velns, kurš agrāk, slavenā kara tribunāla procesā laikā Vecpilsētas laukumā, piesprieda sodu. Muzejā bērnus noteikti interesēs arheoloģiskā izstāde, kurā ietilpst daudzi multimediju uzskates materiāli un maketi, kas parāda reģiona vēsturi. Ieiešana pa līkumotām kāpnēm uz skatu torņa terasi arī sniedz emocionālu pieredzi.

Ļoti izglītojoša būs Vārdu mājas apskate, kas iepazīstina ar tipogrāfijas vēsturi Lublinā. Ekspozīcijā var atrast, piemēram, drukas mašīnas, kuras agrāk izmantoja Lubļinas tipogrāfijās. Vārdu mājas pagalms arī aicina uz apmeklējumu. Tur varēsiet atrast sienas apgleznotas ar pasaku motīviem.

Foto: Olga Szerszniowa

Foto: Olga Szerszniowa

--	--	--	--	--	--

Pióra biało-czarne, bućki czerwone.
Uciekają przed nim żaby, gdy idzie w ich stronę.

									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Błyszczą jej kropki w promieniach
słonka, gdy się ten owad po łąkach
błąka.

--	--	--

Chociaż to miesiąc długi, to najkrócej się nazywa. I co roku tym się
chlubi, że zielenią świat okrywa.

						
---	--	--	--	--	--	---

Skrzydółka mam jak płatki, choć sam nie jestem kwiatem. I nad
kwiatami w słońcu wesoło fruwać latem.

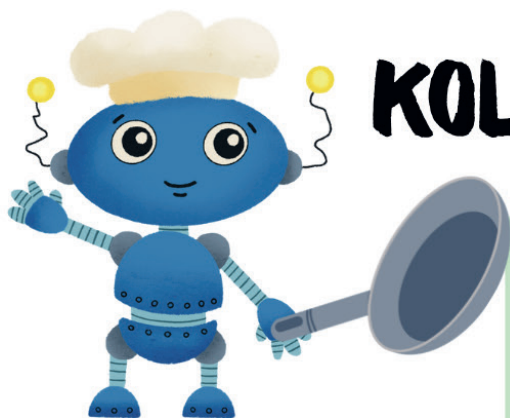
				
--	--	--	--	--

Złośliwa panienka, w pasie bardzo cienka. Leci, brzęczy z daleka.
Každy od niej ucieka.

--	--	--	--	--

Szarzeje i niknie w jesieni, a wiosną na łące znów się
zazieleni

KOLOROWE NALEŚNIKI DLA NIEJADKA!

1. Mąkę wsypać do miski, dodać jajka, sól, cukier oraz olej. Następnie dobrze wymieszać dodając mleko oraz wodę.

Będą nam potrzebne:

mąka - ok. 400-500 g.,
3 jajka,
dwie łyżki oleju,
3-4 łyżki cukru,
szczypta soli,
szklanka mleka,
pół szklanki wody,
szpinak (dwie garści),
połówka buraka.

2. Przygotowane ciasto dzielimy na dwie części. Pierwszą porcję wlewamy do miksera, dodajemy szpinak i miksujemy. Później to samo robimy z drugą porcją ciasta, tylko zamiast szpinaka dodajemy połówkę buraka.

3. Rozgrzewamy patelnię. Niedużą porcję ciasta wlewamy na patelnię za pomocą łyżki wazowej i rozprowadzamy je po całej powierzchni patelni. Smażymy różowe i zielone naleśniki.

Smacznego!

Zadania na str. 4

Odpowiedzi:

1. Wszystkie zwierzątka mają 36 nóg

2. Ula

3. Na drzewie zostaje 0 ptaków. Dźwięk wystraszył ptaki i one wszystkie odleciały.

4. 6 dzieci. Każdy z 5 synów ma tę samą jedną siostrę — nie pięć różnych! Więc razem: 5 synów + 1 siostra = 6 dzieci.

ŁAMAŃCE JĘZYKOWE – SPRAWDŹ CZY CI SIĘ UDA!

W Szczecbrzeszynie chrząszcz brzmi w trzcinie

Stół z powyłamowanymi nogami

Chłop pcha pchłę, pchłę pcha chłop

Leży Jerzy na wieży i nie wierzy, że w tej wieży jest sto jeży i pięćdziesiąt jeżozwierzy

W czasie suszy szosa sucha

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za granicą 2023” ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego.

Projekts finansēts no Polijas Republikas Ārlietu ministrijas līdzekļiem Premjerministra kancelejas izsludinātā konkursa „Poļu kopienas un ārzemēs dzīvojošie poļi 2023” ietvaros. Publikācija pauž tikai autoru uzskatus un nevar tikt saistīta ar Polijas Republikas Ārlietu ministrijas un Jana Oļševska Fonda „Palīdzība poļiem austrumos” oficiālo nostāju.

„Wesoła ulica” - kwartalnik dla dzieci – nr 2/2025,

kwiecień, maj, czerwiec.

Redaktor naczelna: Krystyna Barkowska. Redakcja: Irena Wiłcynia, Olga Szerszniowa. Koncepcja plastyczna i rysunki: Natalia Krjukowa. Wydawca: stowarzyszenie "Rubon"
Nakład: 400, Daugavpils, 2025 rok.

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego